

LIIKENNEYMPÄRISTÖ

Palautteet ELY-keskukselle:
liikenteen.asiakaspalautte(a)ely-keskus.fi

Tienkäyttäjän linja 0200 2100 (Ilmoitukset tiestön
kunnosta ja liikenteen ongelmista, 24 h)

Palautteet kunnalle:
www.hartola.fi ⇨ Anna palautetta

Pohjois-Päijät-Hämeen vaaranpaikkoja kartoitettiin asiantuntijakyselyn ja rekisteritietojen avulla. Toimenpide-ehdotukset laadittiin asiantuntijaryhmissä maastokäynneillä.

Hartolan liikenneympäristöä ehdotetaan parannettavaksi muun muassa seuraavilla toimenpiteillä:

- Keskustan suojateiden inventointi.
- Viitoituksen ja valaistuksen tarkistaminen valtatie 4 ja Yhdystien risteyksessä.
- Jalankulkijoiden ja pyöräilijöiden turvallisuuden parantaminen Tähtitiellä.
- Esteettömyyden parantaminen keskustassa.
- Uuden jalankulku- ja pyöräilyväylän sekä alikulun rakentaminen valtatielle 4.
- Pohjois-Päijät-Hämeen moporeittiselvitys.

© Nuorten Työpaaja Signaali

Turvallisen ja viisaan liikkumisen edistäminen pähkinänkuoressa:

Maankäyttöön ja yhdyskuntarakenteeseen vaikuttaminen asumisen ja palveluiden sijoittelulla

Liikenneympäristön muokkaaminen niin, että turvallinen liikkuminen on mahdollista kaikille kulkumuodoille ja ympäristö motivoi viisaisiin liikkumisvalintoihin

Vastuullisen ja turvallisuushakuisen liikennekäyttäjyksen edistäminen kaikissa ikäluokissa ja liikkujaryhmissä liikennekasvatuksen, viestinnän ja valvonnan keinoin

Kävelyn ja pyöräilyn edistäminen pitkäjänteisellä työllä muun muassa viestinnän keinoin, tempauksilla, tapahtumilla ja kampanjoilla

Joukkoliikenteen edistäminen kehittämällä reittejä, vuorotarjontaa ja liityntäpysäköintiä sekä parantamalla joukkoliikenneinformaation jakelua

Järkevän autoilun edistäminen suosimalla kimppakyytejä, hyödyntämällä joukkoliikenteen liityntäpysäköintiä ja vaihtamalla lyhyitä automatkoja kävely- ja pyöräilymatkoihin

Sinun valintasi vaikuttaa -

LIIKENTEESSÄKIN.

Pohjois-Päijät-Hämeen liikenneturvallisuuohjelma 2016

HARTOLA

Liikenneturvallisuuohjelman visio Pohjois-Päijät-Hämeessä:

”Minulla on vastuu turvallisesta liikkumisesta. Kenenkään ei tarvitse kuolla tai loukkaantua vakavasti liikenteessä.”

MISTÄ OLI KYSE?

Pohjois-Päijät-Hämeen liikenneturvallisuuohjelmassa 2016 selvitettiin liikkumisen, liikenneturvallisuuden ja liikenneturvallisuuohjelman nykytila Pohjois-Päijät-Hämeessä. Tämän pohjalta määritettiin keinoja ja toimenpiteitä turvallisen liikkumisen edistämiseksi kaikissa seudun kunnissa. Ohjelman työstämiseen osallistuivat Heinolan kaupunki, Asikkalan, Hartolan, Padasjoen ja Sysmän kunnat sekä Uudenmaan ELY-keskus, Liikenneturva ja Hämeen poliisilaitos. Ohjelma tarjoaa hallintokuntien ja sidosryhmien edustajille laajan työkalupakin toimia liikenneturvallisuuden hyväksi omassa työssään.

© Ramboll

Hartolan liikenneturvallisuuohjelman kokoonpano

Taho	Nimi	Sähköposti
Tekninen osasto	Taneli Rasmus	taneli.rasmus(a)hartola.fi
Tekninen osasto	Markku Tuukkanen	markku.tuukkanen(a)hartola.fi
Kunnanhallitus	Markku Palm	markku.palm(a)hartola.fi
Keskushallinto	Merja Olenius	merja.olenius(a)hartola.fi
Keskushallinto	Annika Marttinen	annika.marttinen(a)hartola.fi
Sivistystoimi	Ismo Peltonen	ismo.peltonen(a)hartola.fi
Sivistystoimi (varhaiskasvatus)	Anitta Palm	anitta.palm(a)hartola.fi
Sivistystoimi	Marja-Leena Koivisto	marja-leena.koivisto(a)hartola.fi
Sivistystoimi	Anna-Maija Muurinen	anna-maija.muurinen(a)hartola.fi
Vanhusneuvosto	Kalevi Antikainen	kalevi.antikainen(a)phnet.fi
Peruspalvelukeskus Aava	Heli Laapio-Knuutila	heli.laapio-knuutila(a)phsotey.fi
Hämeen poliisilaitos	Jouni Takala	jouni.takala(a)poliisi.fi
Pelastuslaitos	Petteri Lehtinen	petteri.lehtinen(a)phpela.fi
Liikenneturva	Ari-Pekka Lattu	ari-pekka.lattu(a)liikenneturva.fi

Liikenneturvallisuuohjelmavoitteet vuoteen 2020 mennessä Pohjois-Päijät-Hämeessä:

- Liikenneturvallisuuohjelma paranee siten, että liikenteessä kuolee vuosittain enintään 2 henkilöä.
- Liikenteessä loukkaantuu vuosittain enintään 60 henkilöä.

Turvallista ja viisasta liikkumista -sivu Facebookissa:

<https://www.facebook.com/lituvili>

NYKYTILA

LIKENNEONNETTOMUUDET HARTOLASSA VUOSINA 2010–2014

- Hartolassa tapahtui keskimäärin 1 kuolemaan johtanut onnettomuus ja 12 loukkaantumiseen johtanutta onnettomuutta vuosittain.
- Hartolassa tapahtui keskimäärin yhteensä noin 35 poliisin kirjaamaa liikenneonnettomuutta vuosittain.
- Henkilövahinko-onnettomuuksia tapahtui eniten nuorille aikuisille (21–24-vuotiaille).
- Suuri osa (40%) Hartolan onnettomuuksista oli yksittäisonnettomuuksia, jotka ovat usein tieltä suistumisia.
- Pohjois-Päijät-Hämeen onnettomuuksissa loukkaantui ja kuoli eniten henkilöauton kuljettajia ja matkustajia.
- Pohjois-Päijät-Hämeessä liikenteessä loukkaantuu ja kuolee asukasluukuun suhteutettuna enemmän ihmisiä kuin koko maassa keskimäärin.

PÄÄTTÄJÄKYSÉLYN TULOKSET

Pohjois-Päijät-Hämeen liikenneturvallisuusohjelman laatimisen yhteydessä kuntien päättäjille tehtiin liikenneturvallisuuskysely. Kyselyn mukaan

- Hieman alle puolet vastaajista (44 %) koki tietävänsä riittävästi kuntansa liikenneturvallisuustilanteesta.
- Enemmistö kyselyyn vastanneista (69 %) kannatti vuosittaisen määrärahan varaamista liikenneonnettomuuksia ehkäisevään liikenneturvallisuustyöhön kunnissa.
- Tärkeimmiksi toimenpiteiksi nähtiin liikennekasvatuksen lisääminen kouluissa ja nuorisotyössä sekä liikenteen valvonnan lisääminen.
- Kehittämistarpeita on erityisesti valtatie 4 liikenneturvallisuudessa, jalankulku- ja pyöräilyväylien kattavuudessa ja kunnossa sekä liikennekäyttämiseen vaikuttamisessa ja liikenteen valvonnassa.

HARTOLAN LIKENNETURVALLISUUS- TILANNE HÄMEEN POLIISIN SILMIN

- Liikenneturvallisuustilanne on Hartolassa muutoin hyvällä tasolla, mutta kuntaa halkovan valtatie onnettomuudet johtavat useisiin kuolonuhreihin ja vakavasti loukkaantuneisiin. Näin siitä huolimatta, että poliisi on kohdistanut ajotapa- ja nopeusvalvontaa alueelle poikkeuksellisen paljon.
- Rattijuopumustapaukset vähenevät, mutta huumeiden ja lääkkeiden osuus niistä kasvaa. Häme on tilastojen kärjessä huumerattijuopumusten osalta.
- Huumeiden käyttö näkyy liikenteessä erityisesti isommissa kunnissa, kuten Heinolassa. Pienemmissä kunnissa korostuu kuljettajan ajokunto muista syistä (ikä, terveydentila, lääkkeet, yms.).

TIESITKÖ, ETTÄ...

- Hartolan vilkkain väylä on valtatie 4, jolla liikkuu yli 7 500 ajoneuvoa vuorokaudessa.
- Päijät-Hämeessä 29 % asukkaista käyttää heijastinta ja 55 % pyöräilykypärää (tiedot vuodelta 2015).
- Hartolan maantieverkon pituus oli 224 km ja katuverkon pituus 20 km vuonna 2015.
- Hartolassa työmatkan keskipituus on 22 kilometriä.

LIKENNEKASVATUS JA VIESTINTÄ

Liikenneturvallisuusryhmä

Hallintokunnat:

tekninen toimi, koulutoimi, nuorisotoimi, perusturva liikunta ja vapaa-aika, varhaiskasvatus

Sidosryhmät:

iäkkäiden ja nuorten kerhot, urheiluseurat, neuvostot, kyläyhdistykset, 4H, vanhempainyhdistykset, SPR, suuret työnantajat, autokoulut, autoliitto, rahtarit, liikennöitsijät

Asiantuntijatahot

Liikenneturva, Poliisi, ELY-keskus, Pelastuslaitos

Liikenneturvallisuusryhmä toimii kunnassa tehtävän liikenneturvallisuustyön perustana. Hallintokuntien edustajat voivat kukin omassa työssään edistää liikenneturvallisuutta. Asiantuntijatahot tuovat liikenneturvallisuustyöhön ideoita, seudullista näkemystä ja laaja-alaisuutta. Sidosryhmien edustajat tuovat paikallista näkemystä ja käyttäjäkokemuksia turvallisen ja viisaan liikkumiseen edistämiseen.

Jatkossa kukin hallintokunta tai yksikkö valmistelee liikenneturvallisuustoimintaansa noin vuodeksi eteenpäin (tarkistus vuoden mittaan). Toimenpiteet voivat olla vuosittain toistuvia tai kokonaan uusia toimintamalleja. Hallintokuntien toimintasuunnitelmat muodostavat kunnan liikenneturvallisuustyön suunnitelman. Vuoden lopussa hallintokunnat käyvät läpi suunnitelmien toteutumista. Muokatut suunnitelmat toimivat kunnan liikenneturvallisuustyön toimintakoosteena kuluneelta vuodelta.

Liikennekasvatuksen ja viestinnän toimintasuunnitelmat on koottu kohderyhmittäin:

Alle kouluikäiset (varhaiskasvatus ja neuvola)

Alakouluikäiset

Nuoret ja vapaa-aika (yläkoulu, 2. aste, nuorisotyö)

Työikäiset

Ikäihmiset ja vajaa-kuntoiset

Kohderyhmä	Esimerkkejä toimintasuunnitelmasta
Varhaiskasvatus- ja neuvolahenkilöstö	Järjestetään liikenneturvallisuusaiheinen koulutus henkilökunnalle.
Lapset	Keskustellaan eskarilaisten turvallisesta liikkumisesta, harjoitellaan yhdessä tulevaa koulumatkaa.
Lapset + vanhemmat	Järjestetään pihaseikkailu/tapahtumapäivä, jossa käsitellään liikenteeseen ja liikenneturvallisuuteen liittyviä asioita.
Opettajat + koulun muu henkilöstö	Tilataan tarvittavia liikenneturvallisuusmateriaaleja ja tutustutaan Liikenneturvan sivuihin.
Oppilaat + opettajat + koulun henkilöstö	Henkilöstö toimii esimerkkinä turvavarusteiden käytössä, turvavarusteiden käyttö on osa koulun arkea kaikilla luokilla, liikenneturvallisuusasioita kirjataan esim. koulun järjestyssääntöihin.
Oppilaat + vanhemmat + liikennöitsijät + koulun henkilöstö	Laaditaan yhteiset pelisäännöt koulukuljetuksista ja saattoliikenteestä ja käydään ne läpi eri osapuolten kesken. Järjestetään koulutustilaisuus koulukuljetusten kuljettajille.
Yläkoulun ja 2. asteen oppilaat	Pidetään luokkien väliset kisat turvavarusteiden käytössä, järjestetään liikenneturvallisuustapahtuma.
Nuoret + vanhemmat	Pidetään liikenneturvallisuusinfo vanhempainillassa, kannustetaan arkiliikuntaan kävellen ja pyöräillen.
Nuoret + vanhemmat	Järjestetään seurojen edustajille liikenneturvallisuusaiheinen koulutus, edellytetään turvavarusteiden käyttöä valmentajilta, sovitaan yhdessä turvallisen liikkumisen pelisäännöt.
Kunnan ja yritysten henkilöstö	Järjestetään tapahtuma Pyöräilyviikolla. Kartoitetaan pyöräilyn olosuhteita työpaikoilla ja kunnan toimipisteissä. Hankitaan turvavarusteita henkilöstölle. Tiedotetaan ajankohtaisista liikenneturvallisuusaiheista.
Kuntalaiset	Kiinnitetään kuntalaisten huomio ajonopeuteen nopeusnäyttötaulujen avulla. Tiedotetaan tuloksista paikallismediassa.
Ikäihmiset ja vajaa-kuntoiset, henkilöstö	Käsitellään liikkumisasiota arjen kohtaamisissa. Apuvälineiden heijastinteippaukset, hiekoitushiekan hakeminen maksutta, heijastinliivien käyttöön kannustaminen jne.
Ikäihmiset	Ikäihmistien kokoontumisessa aiheena esim. ikäautoilu ja liikenneturvallisuus. Puhutaan ajokunnosta, lääkkeistä, ajokortista luopumisesta tms.